

UNIVERSITETI I PRISHTINËS
"HASAN PRISHTINA"
UNIVERSITY OF PRISHTINA

Rr. Xhorxh Bush, Ndërtesa e Rektoratit, 10 000 Prishtinë, Republika e Kosovës
Tel: +381 38 244 183 • E-mail: rektorati@uni-pr.edu • www.uni-pr.edu

Nr. Prot.: 11751
Datë: 19 / 7 / 2013

Kodi i Etikës i stafit akademik
të Universitetit të Prishtinës "Hasan Prishtina"

Neni 1
Baza ligjore

Ky Kod i Etikës ("Kodi") është hartuar në pajtim me nenin 182 dhe me nenin 23 të Statutit të Universitetit të Prishtinës "Hasan Prishtina" ("Universiteti"), me rregulloret e Universitetit të Prishtinës, si dhe me ligjin e zbatueshëm dhe me rregulloret që ndikojnë në fushëveprimin e këtij Kodi. Kodi i Etikës paraqet sistem të vlerave dhe ka për qëllim që të vendosë rregulla të sjelljes së personelit akademik, si dhe është i obligueshëm që të zbatohet në Universitetin e Prishtinës "Hasan Prishtina".

Në përputhje me nenin 182, Senati i Universitetit, në mbledhjen e mbajtur më XX korrik 2013, e ka shqyrtuar këtë Kod dhe ia ka propozuar për miratim Këshillit Drejtues të Universitetit. KD-ja e miratoi Kodin në mbledhjen e mbajtur më 11 korrik 2013.

Neni 2
Qëllimi

Universiteti afirmon se e drejta për arsimim është e drejtë themelore e njeriut dhe se arsimi i lartë duhet të sigurojë një ambient të favorshëm për shpërndarjen, zgjerimin dhe ekzaminimin kritik të njohurive dhe të vlerave, si dhe për ta çuar më tej kërkimin e së vërtetës dhe të dijes.

Performanca efektive e këtyre funksioneve kritike kërkon që stafi akademik të jetë i lirë për të ndjekur dhe për të dhënë mësim për atë që është e vërtetë, në përputhje me standardet përkatëse të hulumtimeve akademike. Gjithashtu, performanca efektive e qëllimeve të Universitetit mbështetet në marrëdhëniet mbështetëse reciproke ndërmjet stafit akademik, studentëve, administratës së Universitetit dhe shoqërisë së gjerë.

Me këtë Kod, stafi akademik pajtohet që në vazhdimësi t'i respektojë parimet etike dhe të veprojë gjithmonë në interesin më të mirë të Universitetit dhe të shoqërisë, të dinjitetit të të gjithë studentëve e kolegëve dhe të interesave të profesionit.

Qëllimi i Kodit të Etikës është që ta mbrojë lirinë akademike, të ndihmojë në ruajtjen e standardeve më të larta të mësimit dhe të diturisë, si dhe ta çojë përpara misionin e Universitetit, si një institucion i arsimit të lartë dhe një mbështetës i përkushtuar i zhvillimit kulturor, social dhe ekonomik të Republikës së Kosovës.

Neni 3 **Fushëveprimtaria**

Kodi i Etikës zbatohet për të gjithë stafin akademik të punësuar në Universitetin e Prishtinës, pavarësisht nga forma dhe lloji i kontratës së punës, niveli i emërimit (duke përfshirë, por jo duke u kufizuar, lektor, asistent, profesor asistent, profesor i asocuar dhe profesor i rregullt). Rregullat e sjelljes, të përcaktuara në Kod, zbatohen për stafin akademik me kohë të pjesshme, si dhe për stafin akademik me kohë të plotë.

Neni 4 **Të drejtat profesionale të stafit akademik**

Në mbështetje të funksioneve kryesore të Universitetit, si një institucion i arsimit të lartë, një përgjegjësi e madhe e udhëheqësve të Universitetit është që ta mbrojë dhe ta inkurajojë personelin akademik në mësimdhënie, në mësimnxënie, në hulumtime dhe në shërbim publik.

Autoriteti për ta disiplinuar personelin akademik në rastet e dhura buron nga pranimi i përbashkët i komunitetit të Universitetit, se qëllimi i disiplinës është për t'i ruajtur kushtet që janë të hapura për mësimdhënie, për mësimnxënie, për hulumtime dhe për shërbim publik. Prandaj, stafi akademik ka të drejta të caktuara profesionale, veçanërisht të drejtën për të vepruar në mënyra që e garantojnë pavarësinë dhe mjedisin për të mësuar në Universitet. Këto të drejta përfshijnë për shembull:

1. Lirinë akademike, duke përfshirë hulumtimin e lirë dhe shkëmbimin e ideve;
2. Të drejtën për të paraqitur materiale kundërshtuese relevante për kurset/lëndët e mësimit;
3. Gëzimin e lirisë së shprehjes, të mbrojtur me Kushtetutë;
4. Të drejtën për t'u përkrahur nga Universiteti, në qoftë se anëtari i stafit gjendet në telashe për shkak të respektimit të parimeve etike;
5. Të drejtën për t'u gjykuar nga kolegët, në pajtim me procedurat e drejta dhe me procesin e rregullt në çështjet e ngritjes në detyrë dhe disiplinës, vetëm mbi bazën e kualifikimeve profesionale të anëtarit të stafit dhe sjelljes profesionale.

Neni 5

Parimet etike

Si mësimdhënës dhe studiues, parimet etike të personelit akademik i afirmojnë idealet e tyre më të larta profesionale. Ato janë aspiruese në karakter dhe i përfaqësojnë synimet drejt të cilave personeli akademik duhet të drejtohet. Sjellja në përputhje me këto parime etike e eviton qartë zbatimin e një sanksioni disiplinor.

Neni 6

Llojet e sjelljeve të papranueshme

Këto qëndrime, që burojnë nga parimet etike, specifikojnë shembuj të llojeve të sjelljeve të papranueshme, që janë subjekt i disiplinës universitare, pasi që ato i dëmtojnë funksionet qendrore dhe misionin e Universitetit.

Personeli akademik mund t'u nënshtrohet masave disiplinore sipas këtij Kodi për çdo lloj sjellje, që, edhe pse jo të renditura në mënyrë specifike në këtë Kod, konsiderohen si sjellje të papranueshme të cekura më sipër. Llojet e sjelljeve të papranueshme, ndryshe nga parimet etike, kanë karakter të detyrueshëm, duke i deklaruar nivelet minimale të sjelljes, nën të cilën një anëtar i stafit akademik nuk mund të bie pa qenë subjekt i disiplinës së Universitetit.

Neni 7

Mësimdhënia dhe studentët – parimet etike

Si mësimdhënës, stafi akademik e inkurajon ndjekjen e lirë të të mësuarit nga studentët e tyre. Ata tregojnë respekt për studentët si individë dhe u përmbahen roleve të tyre përkatëse si udhërrëfyes intelektualë dhe mentorë. Profesorët dhe i tërë stafi mësimdhënës ndërmarrin çdo përpjekje të arsyeshme për të nxitur sjellje të ndershme akademike dhe për të siguruar që vlerësimet e tyre për studentët e pasqyrojnë meritën e vërtetë të secilit student. Ata e respektojnë natyrën konfidenciale të raportit midis mësimdhënësit dhe studentit; ata i shmangen çdo lloj shfrytëzimi, ngacmimi apo trajtimi diskriminues të studentëve. Stafi akademik e promovon qëllimin e dimensioneve evropiane, veçanërisht në zhvillimin e kurrikulës, bashkëpunimit ndërinstytucional dhe skemave të mobilitetit, programeve të integruara të studimit, trajnimit dhe hulumtimit.

Neni 8

Mësimdhënia dhe studentët – sjelljet e papranueshme

1. Dështimi për t'i përmbushur përgjegjësitë e mësimit, që përfshin:
 - a. Mohimin arbitrar të qasjes në mësim;

- b. Dështimin që t'u përmbahet, pa arsye legjitime, rregullave të fakultetit gjatë mësimdhënies, mbajtjen e orës, mbajtjen e orëve zyrtare apo mbajtjen e provimeve sipas orarit;
 - c. Vlerësimin e punës së studentit sipas kriterëve që nuk reflektojnë drejtpërdrejt rezultatet e pritura të nxënies në lëncën e caktuar;
 - d. Vonesën e panevojshme dhe të pajustificuar për ta vlerësuar punën e studentit;
2. Ushtrimi i përgjegjësisë akademike (mësimore, vlerësuese apo mbikëqyrëse) për çdo student, me të cilin anëtari i stafit akademik është në konflikt interesi apo në mardhënies intime.
 3. Vendosja e kushteve për përmbushjen e kërkesave të mësimin, kalimi i provimeve duke u kërkuar studentëve që ta blejnë literaturën e caktuar apo mjete të tjera mësimore, ose duke u kërkuar favore politike, seksuale, financiare ose të tjera me peshë;
 4. Diskriminimi, duke përfshirë ngacmimet kundër një studenti në baza politike ose për shkak të racës, ngjyrës, fesë, gjinisë, orientimit seksual, identitetit gjinor, origjinës etnike, origjinës kombëtare, prejardhjes, statusit martesor, shtatzënisë, paaftësisë fizike apo mendore;
 5. Përdorimi i pozitës apo i kompetencave nga anëtari i stafit akademik për të detyruar gjykimin apo vetëdijen e një studenti ose për t'i shkaktuar dëm një studenti për arsye arbitrare ose prsonale.

Neni 9

Hulumtimi dhe dija- parimet etike

Profesorët, të udhëhequr nga një bindje e thellë e vlerës dhe e dinjitetit të avancimit të njohurive, i njohin përgjegjësitë e veçanta të vendosura mbi ta. Përgjegjësia e tyre primare është ndaj lëndës së tyre dhe kërkimit aktiv të së vërtetës dhe deklaratimit të saj. Për këtë, profesorët përkushtohen me gjithë energjinë e tyre për zhvillimin dhe për përmirësimin e kompetencës së tyre prej dijetari. Ata e pranojnë detyrimin e tyre për të ushtruar vetëdisiplinë kritike dhe gjykim në përdorimin, zgjerimin dhe transmetimin e njohurive duke demonstruar ndershmërinë intelektuale. Edhe pse profesorët mund të ndjekin interesa subsidiare, këto interesa nuk duhet ta pengojnë ose ta rrezikojnë seriozisht lirinë e tyre të hulumtimit.

Neni 10

Hulumtimi dhe dija- sjellja e papranueshme

Shkelja e standardeve të ndershmërisë intelektuale, të tilla si sjellja e pahijshme kërkimore dhe/ose keqpërdorimi i qëllimshëm i shkrimeve, hulumtimeve dhe gjetjeve të të tjerëve.

Neni 11

Marrëdhëniet me kolegë – parimet etike

Si kolegë, stafi akademik ka detyrime që rrjedhin nga anëtarësia e përbashkët në bashkësinë e dijetarëve. Profesorët nuk i diskriminojnë apo nuk i ngacmojnë kolegët e tyre. Ata i respektojnë dhe i mbrojnë hulumtimet e lira të bashkëpunëtorëve. Në këmbim të kritikave dhe ideve, profesorët e tregojnë respektin e duhur për mendimet e të tjerëve, ndërkohë që e ushqejnë kulturën e dialogut argumentues. Profesorët duhet të jenë objektivë në gjykimin e tyre profesional ndaj kolegëve. Profesorët e pranojnë pjesën e tyre të përgjegjësisë për qeverisjen e institucionit të tyre. Stafi akademik i mentoron kolegët e rinj dhe i ndihmon ata në mësimdhënien e tyre dhe në zhvillimin e tyre shkencor. Profesorët dhe i tërë stafi mësimdhënës kanë detyrë morale për të raportuar sjelljen joetike të kolegëve të tyre ose shkeljen e dispozitave të këtij Kodi.

Neni 12

Marrëdhëniet me kolegë – sjellja e papranueshme

1. Vlerësimet e kompetencës profesionale të stafit tjetër akademik ose të kandidatëve nën konsideratë për punësim, me kritere që nuk e reflektojnë drejtpërdrejt sjelljen profesionale, duke përfshirë edhe përmbajtjen nga kritikë, për shkak të interesave personale apo kritikës së punës së të tjerëve për arsye personale.
2. Diskriminimi, duke përfshirë ngacmimet kundër kolegut në baza politike ose për shkak të racës, ngjyrës, fesë, gjinisë, orientimit seksual, identitetit gjinor, origjinës etnike, origjinës kombëtare, prejardhjes, statusit martesor, shtatzënisë, paaftësisë fizike apo mendore.
3. Shkelja e rregullave të përcaktuara që e rregullojnë konfidencialitetin në procedurat e personelit.

Neni 13

Përgjegjësia ndaj Universitetit – parimet etike

Stafi akademik i promovon vlerat njerëzore, reputacionin e profesionit dhe të komunitetit akademik përmes deklaratave dhe veprimeve publike, që e ruajnë integritetin dhe dinjitetin e Universitetit. Ata i kryejnë detyrat e tyre sipas njohurive të tyre më të mira, ndërgjegjes dhe ndershmërisë, si dhe me përkushtim. Profesorët i respektojnë rregulloret e deklaruara të institucionit, si dhe e gëzojnë të drejtën e tyre për të kritikuar dhe për të kërkuar rishikim të rregulloreve. Në rastin e angazhimit jashtë Universitetit, karakteri dhe niveli i angazhimit të anëtarit të stafit akademik është në përputhje me punën dhe interesat e institucionit. Stafi akademik është i vetëdijshëm për konfliktin e interesit dhe për papajtueshmëritë e

funksioneve të tjera publike e private dhe të aktiviteteve të tjera, duke pasur parasysh dhe duke i ruajtur interesat më të mira të Universitetit.

Neni 14

Përgjegjësia ndaj Universitetit – sjellja e papranueshme

1. Përçarja e qëllimshme e funksioneve apo e aktiviteteve të sponsorizuara ose të autorizuara nga Universiteti.
2. Nxitja e të tjerëve për të mos i përfillur rregullat e Universitetit, kur nxitja e tillë përbën një rrezik të qartë dhe të pranishëm se do të ndodhë dhunë apo abuzim kundër personave apo pronës, ose që funksionet qendrore të Universitetit do të dëmtohen në mënyrë të konsiderueshme.
3. Përdorimi i paautorizuar i burimeve të Universitetit ose objekteve në një shkallë të konsiderueshme për qëllime personale, komerciale, politike apo fetare.
4. Kërcënimet për lëndime fizike apo ngacmimi ndaj një anëtari tjetër të komunitetit të Universitetit, që e pengojnë punën dhe aktivitetet universitare të atij personi. Këtu përfshihet lobimi, shantazhi, zhvatja, ryshfeti dhe korrupsioni, si dhe forma të tjera të veprave të pandershme, që i shkelin standardet e profesionit akademik.
5. Diskriminimi, duke përfshirë ngacmimet kundër punëtorëve të Universitetit në baza politike ose për shkak të racës, ngjyrës, fesë, gjinisë, orientimit seksual, origjinës etnike, prejardhjes, statusit martesor, shtatzënisë, paaftësisë fizike apo mendore.
6. Shkelje serioze të politikave të Universitetit, që e rregullojnë sjelljen profesionale të stafit akademik, duke përfshirë, por jo kufizuar, politikat që aplikohen për hulumtimin shkencor, aktiviteteve profesionale të jashtme, konfliktet e përkushtimit, praktikat klinike apo dhunën në vendin e punës.

Neni 15

Përgjegjësia ndaj shoqërisë – parimet etike

Stafi akademik i gëzon të drejtat dhe obligimet e njëjta si të gjithë qytetarët. Ata janë të lirë si qytetarët e tjerë që t'i shprehin pikëpamjet e tyre dhe që të marrin pjesë në proceset politike të komunitetit. Kur ata flasin apo veprojnë në cilësinë e tyre personale dhe private, ata duhet qëllimisht të shmangin krijimin e përshtypjes se ata e përfaqësojnë Universitetin.

Neni 16

Përgjegjësia ndaj shoqërisë – sjellja e papranueshme

1. Shtrembërimi i qëllimshëm i pikëpamjeve personale, si deklaratë e qëndrimit të Universitetit.

2. Kryerja e veprës penale, e cila ka çuar në dënim nga një gjykatë dhe e cila qartë e demonstroi papërshtatshmërinë për të vazhduar si një anëtar i stafit akademik.
3. Pranimi i një posti publik apo angazhimi në një funksion politik, nëse nuk është në përputhje me parimet e objektivitetit profesional.
4. Keqpërdorimi i autoritetit akademik, në mënyrë që të arrihen interesat personale, familjare apo politike.

Neni 17 **Këshilli i etikes**

1. Me propozimin e rektorit, Senati i Universitetit të Prishtinës do të themelojë Këshillin e Etikes i cili do të ketë 5 anëtarë nga radhët e mësimdhënësve të UP. Mandati i Këshillit të Etikës është 4 vjeçar.
2. Këshilli i Etikes do të jetë përgjegjës për zhvillimin e procedurave disiplinore që do të shoqërojnë këtë Kod të Etikës duke përfshirë edhe të drejtën për të organizuar seance dëgjimore për secilin person të akuzuar për shkelje të këtij Kodi dhe për të propozuar sanksionet për rastet e shkeljes së këtij Kodi. Rregullorja për procedura do të miratohet nga Këshilli drejtues sipas propozimit të Senatit të Universitetit.
3. Këshilli i Etikes do të jetë përgjegjës për monitorimin e zbatimit të këtij Kodi, duke përfshirë edhe ndryshimet përmirësimet e rekomanduara.

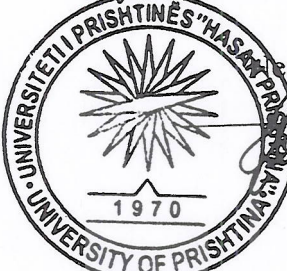
Neni 18 **Denoncimi i shkeljeve**

Secili person (brenda apo jashtë universitetit të Prishtinës) ka të drejtë të denoncojë apo raportojë, shkelje të dispozitave të këtij Kodi, përpara anëtarëve të Këshillit të Etikës, autoritetit drejtues të njësisë akademike apo rektorit. Secili denoncim i adresuar te autoritetet drejtuese të njësisë akademike dhe rektori, duhet të procedohen te Këshilli i Etikes.

Neni 19 **Hyrja në fuqi**

Ky Kod i Sjelljes hyn në fuqi nga dita e miratimit nga Këshilli Drejtues i Universitetit.

Kryesuesi i Këshillit Drejtues të UP
Ezri Çoçaj

Page 7